

ZOFIA PACAN

LAUREATKA NAGRODY ZA OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE TWÓRCZOŚCI ARTYSTYCZNEJ, UPOWSZECHNIANIA KULTURY
I OCHRONY ZABYTKÓW W 2005 ROKU

Urodzona w 1949 roku. Niezwykle utalentowana, pracowita i aktywna twórczyni, kontynuatorka rodzinnych tradycji regionalnych w zakresie haftu, koronkarstwa, zdobnictwa papierowego i pisankarstwa. Pochodzi z opoczyńskiej wsi Bielowice, w której tradycje regionalnej sztuki ludowej, haftu, pisankarstwa, tkactwa, szycia stroju i zdobnictwa wewnątrz nadal są obecne i pielęgnowane. Całe swoje życie związała z regionem opoczyńskim.

Wrażliwość i umiejętności artystyczne nabyła w domu rodzinnym, gdzie pod okiem matki Franciszki Jobczyk, poznawała arkany twórczości charakterystycznej dla regionu opoczyńskiego. Wykonuje bibułowe ozdoby – pająki, kwiaty, bukiety, korony obrazów, palmy wielkanocne, opoczyńskie wycinanki, różgi, kwadraty, gwiazdy – dekorujące opoczyńskie izby w poszczególnych okresach roku obrzędowego. Uznanie wzbudzają również koronki i hafty krzyżkowe, którymi ozdabia obrusy, serwety, ręczniki oraz chusteczki, chusty i koszule regionalnego stroju kobiecego i męskiego. Od trzydziestu lat wykonuje wielkanocne pisanki techniką batikową, tradycyjną dla naszego regionu.

Współpracowała ze Spółdzielnią Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Opocznianka” do czasu jej likwidacji. Zdobyte umiejętności, wiedzę i doświadczenie przekazała swoim córkom, Agnieszce i Katarzynie. Uczestniczy w wielu imprezach propagujących rękodzieło i sztukę ludową, w konkursach, kiermaszach i cepeliadach (w Krakowie, Kazimierzu Dolnym, Piotrkowie Trybunalskim, Radomiu, Tomaszowie Mazowieckim, Warszawie), w warsztatach twórczych (w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie, Łódzkim Domu Kultury, Katedrze Etnologii w Łodzi) oraz w lekcjach muzealnych, podczas których prezentuje młodemu pokoleniu swoje umiejętności regionalne.

Jej twórczość prezentowana była na wielu wystawach i festiwalach sztuki ludowej w kraju i za granicą, między innymi w Szwecji, Belgii, Austrii, we Włoszech, w Hiszpanii, na Słowacji i Łotwie. Prace Zofii Pacan znalazły się w wielu muzealnych kolekcjach etnograficznych m.in. w Łodzi, Opocznie, Tomaszowie Mazowieckim, Warszawie, Toruniu, a także w Galerii Stowarzyszenia Twórców Ludowych w Lublinie.

Jest członkinią Stowarzyszenia Twórców Ludowych, a od 1994 r. prezesem jego Oddziału Piotrkowskiego. Od 2000 roku należy do Bielowickiego Stowarzyszenia Twórców i Przyjaciół Kultury Ludowej działającego w jej rodzinnej wsi.

Nagrodzona:

- w 1997 r. Medalem Andrzeja Frycza Modrzewskiego,
- w 2002 r. Srebrnym Krzyżem Zasługi,
- w 2003 r. Medalem i nagrodą im. Oskara Kolberga,
- w 2008 r. Medalem Zasłużony dla Kultury Polskiej,
- w 2014 r. Medalem „Gloria Artis”.